

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) เพื่อศึกษาและสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขั้นตอนของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนของการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย ออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี โดยดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดปัญหาและขอบเขตของปัญหา
2. ทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดกรอบความคิดในการวิจัย
4. กำหนดตัวแปร ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
5. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า และพัฒนาประสิทธิภาพของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

6. เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากร
7. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของเนื้อหาที่เป็นปัญหาในการบริหารการศึกษา

โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี โดยดำเนินการดังนี้

1. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากช่วงที่ 1 มาจัดทำเป็นร่างของรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยด้านที่มีปัญหาในระดับมากมาจัดทำยุทธศาสตร์ปรับปรุงแก้ไข และด้านที่มีปัญหาในระดับน้อยมาจัดทำยุทธศาสตร์ดำรงรักษา
2. นำร่างรูปแบบที่จัดทำขึ้นจัดกระบวนการสนทนากลุ่มเพื่อวิเคราะห์รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน
3. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการในการศึกษาคือ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้บริหารและคณะครู โรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี จำนวน 600 คน ประกอบด้วย

1กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และครู โรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี จำนวน 234 คน โดยได้จากการสุ่มอย่างง่าย ซึ่งใช้ตารางสุ่มตัวอย่างของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970:608-609, อ้างถึงในรวิวรรณ ชินะตระกูล, 2542:111)

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ประชากร คือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) ต้องมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี
- 2) มีระดับการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท

ดังมีรายชื่อ ต่อไปนี้

1. นายละม่อม ชัยโย ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดนครสวรรค์
2. นายจิณณาวัฒน์ โคมบัว ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านทุ่งสามแแห่ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี
3. นายปัญญา สุขารมณ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลลานสัก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี
4. นายประเสริฐ เกษตรเอี่ยม ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนอุทัยวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี
5. นายศิลป์ชัย เทศนาศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี
6. นายณรงค์ ช้างยังศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุทัยธานี
7. นายสมชาย เสมากุล ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านเขาวง สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

เครื่องมือ คือแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ โดยสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี โดยมีรายละเอียด(สำราญ มีแจ้ง.2544:37) ดังนี้

คะแนน	4	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
คะแนน	3	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
คะแนน	2	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

เครื่องมือคือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

การสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการด้านการบริหารเพื่อความเป็นเลิศและหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลต่างๆ มาเป็นกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถามและกรอบความคิดในการสร้างรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามหลักการ 4 ด้าน คือ 1. หลักการกระจายอำนาจ 2. หลักการมีส่วนร่วม 3. หลักการบริหารตนเอง และ 4. หลักการตอบสนองความต้องการของชุมชนตามโครงสร้าง 7 ประการของ แมคคินซี ซึ่งประกอบด้วย 1. ด้านโครงสร้าง 2. ด้านกลยุทธ์ 3. ด้านบุคลากร 4. ด้านรูปแบบ 5. ด้านระบบ 6. ด้านทักษะ 7. ด้านค่านิยมร่วม โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือมากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด

2. นำร่างแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรง(Face Validity) คือ

1. รศ.ดร. ธาณี เกสทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. ผศ. ปรีชา สนธิรักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
3. ผศ.ธนัส มีศรีสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามของผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการที่ปรึกษาเสนอแนะ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามรายข้อ ได้ค่า Index of Congruence (IOC) ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองโรงเรียนทุ่งนาวิทยา จำนวน 30 คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.89

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

ในขั้นตอนนี้มีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้วิจัยร่างรูปแบบการบันทึกการสนทนากลุ่มให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ

2. นำร่างรูปแบบที่จัดทำขึ้นจัดกระบวนการสนทนากลุ่มเพื่อวิเคราะห์รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน

3. นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในเขตบริการของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 234 คน ด้วยตนเอง

2. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 100

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน เพื่อจัดการสนทนากลุ่ม

2. นำข้อมูลที่ร่างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เสนอขอความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญและข้อเสนอแนะโดยการสนทนากลุ่มในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549 เวลา 12.00 น. ห้องประชุมโรงเรียนวัดเขาเมืองชัย

3. นำผลจากการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

4. ผู้วิจัยสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้

ช่วงที่ 1 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้วจะดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่แล้วคำนวณค่าร้อยละ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS

ตอนที่ 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่าทำการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติพื้นฐานของข้อคำถามเป็นรายข้อ ซึ่งได้แก่ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ซึ่งนำไปประเมินค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์เป็นเกณฑ์ ในการประเมินค่าเฉลี่ย (สำราญ มีแจ้ง.2544:37) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.00	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด

ช่วงที่ 2 การวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้
โรงเรียนเป็นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

1. นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาสรุป
2. สังเคราะห์ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเป็นรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้

โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการู้ววิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานิ ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการเสนอรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานิครั้งนี้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ช่วงที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง

ผลการศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานิ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแสดงจำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานิ โดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการจัดระดับและอันดับของปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานิ แบ่งเป็นรายชื่อและรายด้าน (4 ด้าน)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ช่วงที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแสดงจำนวน และร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	108	46.15
หญิง	126	53.85
รวม	234	100.00

จากตาราง 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.85 ที่เหลือเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 46.15

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านอายุ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มอายุ

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	2	0.90
25 – 35 ปี	48	20.50
36 – 45 ปี	137	58.50
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	47	20.10
รวม	234	100.00

จากตาราง 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีอายุ 36 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.50 รองลงมา เป็นกลุ่มที่มีอายุ 25 – 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.50 และอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อายุต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.90

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	218	93.20
ปริญญาตรี	13	5.60
สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.30
รวม	234	100.00

จากตาราง 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 93.20 รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 5.60 และผู้ที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.30

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพในการทำงาน

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพในการทำงาน		
ผู้บริหารสถานศึกษา	3	1.30
ครูผู้สอน	11	4.70
ผู้นำชุมชน	3	1.30
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	1	0.40
ผู้ปกครอง	216	92.30
รวม	234	100.00

จากตาราง 4.4 พบว่า ในกลุ่มตัวอย่าง 234 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน (ร้อยละ 1.30) ครูผู้สอน จำนวน 11 คน (ร้อยละ 4.70) ผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน (ร้อยละ 1.30) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.40) และผู้ปกครอง จำนวน 216 คน (ร้อยละ 92.30)

ตอนที่ 2 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนกาฬภูมิวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธนา

ตารางที่ 4.5 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

รายการ	ระดับปัญหา		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการกระจายอำนาจ	2.52	0.35	มาก	1
2. ด้านการมีส่วนร่วม	2.47	0.38	น้อย	2
3. ด้านการบริหารตนเอง	2.29	0.31	น้อย	3
4. ด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน	2.26	0.34	น้อย	4
รวมเฉลี่ย	2.39	0.26	น้อย	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า โรงเรียนการุ้งวิทยาคม มีปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือ ด้านที่ 1 ด้านการกระจายอำนาจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.52$) รองลงมาคือ ด้านที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) ส่วนด้านที่มีปัญหาค่ำสุดคือ ด้านที่ 4 ด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชนซึ่งอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการกระจายอำนาจ

รายการ	ระดับปัญหา		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการกระจายอำนาจ				
1. การกระจายอำนาจตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน	2.58	0.68	มาก	3
2. การกระจายอำนาจการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน	2.50	0.70	น้อย	5
3. การกระจายอำนาจให้บุคลากรได้มีโอกาสในการตัดสินใจต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่โดยทั่วถึงกัน	2.59	0.68	มาก	2
4. รูปแบบการบริหารงานของโรงเรียนมีลักษณะกระจายอำนาจไปสู่บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	2.41	0.74	น้อย	6
5. ระบบบริหารงานของโรงเรียนที่มีลักษณะกระจายอำนาจ	2.74	0.81	มาก	1
6. ความเหมาะสมในการกระจายอำนาจทั้งในด้านทักษะการคิด ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านการปฏิบัติงาน	2.29	0.80	น้อย	7
7. การที่บุคลากรทุกคนมีโอกาสกำหนดวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกัน	2.55	0.67	มาก	4
รวมเฉลี่ย	2.52	0.35	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า โรงเรียนการุญวิทยาคม มีปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการกระจายอำนาจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.52$) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า โรงเรียนมีปัญหาลดสุดคือ ข้อ 5 ระบบบริหารงานของโรงเรียนที่มีลักษณะกระจายอำนาจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.74$) รองลงมาคือข้อ 3 การกระจายอำนาจให้บุคลากรได้มีโอกาสในการตัดสินใจต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่โดยทั่วถึงกันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.59$) ส่วนข้อที่มีปัญหาลดสุดคือ ข้อ 6 ความเหมาะสมในการกระจายอำนาจทั้งในด้านทักษะการคิด ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านการปฏิบัติงานซึ่งอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.29$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการมีส่วนร่วม

รายการ	ระดับปัญหา		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการมีส่วนร่วม				
8. การที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน	2.65	0.76	มาก	3
9. การกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานของโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	2.32	0.78	น้อย	5
10. การร่วมคิด ร่วมทำและร่วมรับผิดชอบในการทำงานของบุคลากร	2.20	0.77	น้อย	6
11. การใช้รูปแบบการบริหารงานแบบทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน	1.99	0.75	น้อย	7
12. ความเหมาะสมสอดคล้องของกระบวนการบริหารงานของโรงเรียน	2.91	0.76	มาก	1
13. การที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารทั้งในด้านความคิด ความมีมนุษยสัมพันธ์และการปฏิบัติงาน	2.45	0.73	น้อย	4
14. การที่บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน	2.76	0.70	มาก	2
รวมเฉลี่ย	2.46	0.38	น้อย	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า โรงเรียนการุ้งวิทยา มีปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า โรงเรียนมีปัญหาสูงสุดคือ ข้อ 12 ความเหมาะสมสอดคล้องของกระบวนการบริหารงานของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.91$) รองลงมาคือข้อ 14 การที่บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.76$) ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ข้อ 11 การใช้รูปแบบการบริหารงานแบบทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานซึ่งอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.99$)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการบริหารตนเอง

รายการ	ระดับปัญหา		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการบริหารตนเอง				
15. การที่โรงเรียนจัดโครงสร้างการบริหารงานของตนเอง	2.47	0.83	น้อย	1
16. การบริหารโรงเรียนตามแผนกลยุทธ์ที่วางไว้	2.45	0.68	น้อย	2
17. ความต่อเนื่องในการบริหารบุคลากรของโรงเรียน	2.41	0.73	น้อย	3
18. รูปแบบที่ใช้ในการบริหารงานของโรงเรียน	1.95	0.60	น้อย	7
19. ความเพียงพอและมีคุณภาพในการจัดเงิน คน วัสดุ อุปกรณ์และกระบวนการบริหารงาน	2.25	0.61	น้อย	5
20. ฝีมือและความชำนาญในการลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองของโรงเรียน	2.40	0.71	น้อย	4
21. การสร้างและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมในการทำงานของบุคลากรภายในโรงเรียน	2.15	0.58	น้อย	6
รวมเฉลี่ย	2.29	0.31	น้อย	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า โรงเรียนการังวิทยาคม มีปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการบริหารตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.29$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า โรงเรียนมีปัญหาลำดับสูงสุดคือ ข้อ 15 การที่โรงเรียนจัดโครงสร้างการบริหารงานของตนเองอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) รองลงมาคือข้อ 16 การบริหารโรงเรียนตามแผนกลยุทธ์ที่วางไว้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$) ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ข้อ 18 รูปแบบที่ใช้ในการบริหารงานของโรงเรียนซึ่งอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.95$)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน

รายการ	ระดับปัญหา		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน				
22. ความพึงพอใจของชุมชนในการจัดโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน	2.18	0.58	น้อย	5
23. ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ตอบสนองความต้องการของชุมชน	2.47	0.61	น้อย	2
24. ชุมชนพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน	2.19	0.63	น้อย	4
25. รูปแบบการบริหารงานของโรงเรียนตอบสนองความต้องการของชุมชน	2.44	0.65	น้อย	3
26. วิธีการขั้นตอนในการบริหารงานของโรงเรียนตอบสนองความต้องการของชุมชน	2.09	0.69	น้อย	6
27. ความพึงพอใจของชุมชนต่อฝีมือและความชำนาญในการปฏิบัติงานของโรงเรียน	2.50	0.72	น้อย	1
28. ชุมชนพึงพอใจในวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากร (ความเสียสละ สามัคคี อุทิศเวลาให้กับทางราชการ ฯลฯ)	1.95	0.95	น้อย	7
รวมเฉลี่ย	2.26	0.34	น้อย	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า โรงเรียนการุ้งวิทยาคม มีปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า โรงเรียนมีปัญหาสูงสุดคือ ข้อ 27 ความพึงพอใจของชุมชนต่อฝีมือและความชำนาญในการปฏิบัติงานของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$) รองลงมาคือข้อ 23 ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ตอบสนองความต้องการของชุมชนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ข้อ ชุมชนพึงพอใจในวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากร (ความเสียสละ สามัคคี อุทิศเวลาให้กับทางราชการ ฯลฯ) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.95$)

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน การังวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการังวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้วิจัยได้นำปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการังวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี โดยแยกให้เห็นทั้งปัญหามากที่จะต้องดำเนินการแก้ไขและปัญหาน้อยที่จะต้องอนุรักษ์ ดำรงไว้ให้คงอยู่ต่อไป ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 วิเคราะห์ปัญหาเพื่อสร้างรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ปรับปรุง	ยุทธศาสตร์ดำรงรักษา
1. ด้านกระจายอำนาจ	1. ด้านการมีส่วนร่วม 2. ด้านการบริหารตนเอง 3. ด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน

จากตารางที่ 4.10 พบว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการังวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ด้านการกระจายอำนาจ เป็นด้านที่มีปัญหาในระดับมากจะต้องดำเนินการปรับปรุง แก้ไข และด้านที่มีปัญหาน้อยคือด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารตนเอง และด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน ซึ่งจะต้องอนุรักษ์ ดำรงไว้ให้คงอยู่ต่อไป

ตอนที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นต่อปัญหา และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา
ในการสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม
อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ในการแก้ไขปัญหานี้ ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.11 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อปัญหาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา
ในการสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้ง
วิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ปรากฏรายละเอียด
ดังนี้

รายการ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
ด้านการกระจายอำนาจ	1.ผู้บริหารและหัวหน้าแต่ละฝ่ายปรับปรุงการกระจายอำนาจตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน 2.คณะครูมีโอกาสร่วมพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน 3.บุคลากรทุกคนมีโอกาสปรับปรุงพัฒนางานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่โดยทั่วถึงกัน 4.ผู้บริหารปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานของโรงเรียนให้มีลักษณะกระจายอำนาจไปสู่บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากขึ้น 5.หัวหน้าแต่ละฝ่ายปรับปรุงระบบบริหารงานของโรงเรียนให้มีลักษณะกระจายอำนาจมากขึ้น 6.หัวหน้าแต่ละฝ่ายปรับปรุงการกระจายอำนาจทั้งในด้านทักษะการคิด ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านการปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสม 7.คณะครูทุกคนมีโอกาสดำหนดวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อปัญหาและเสนอแนะแนวทางการดำรงรักษา
รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการังวิทยาคม
อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ปรากฏรายละเอียดดังนี้

รายการ	แนวทางการดำรงรักษา
ด้านการมีส่วนร่วม	1. คณะครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน 2. คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการวางแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของโรงเรียนร่วมกัน 3. ผู้บริหารดำเนินการส่งเสริมให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมคิดร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน 4. ผู้บริหารพัฒนารูปแบบการบริหารงาน ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการทำงานมากขึ้น 5. คณะครูทุกคนร่วมกันดำเนินงานตามกระบวนการบริหารงานของโรงเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน 6. คณะครูทุกคนพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานทั้งในด้านความคิด ความมีมนุษยสัมพันธ์และการปฏิบัติงาน 7. คณะครูทุกคนร่วมกันสร้างวัฒนธรรมที่ดีในการทำงาน

ตารางที่ 4.12 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อปัญหาและเสนอแนะแนวทางการดำรงรักษา
รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการังวิทยาคม
อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ปรากฏรายละเอียดดังนี้(ต่อ)

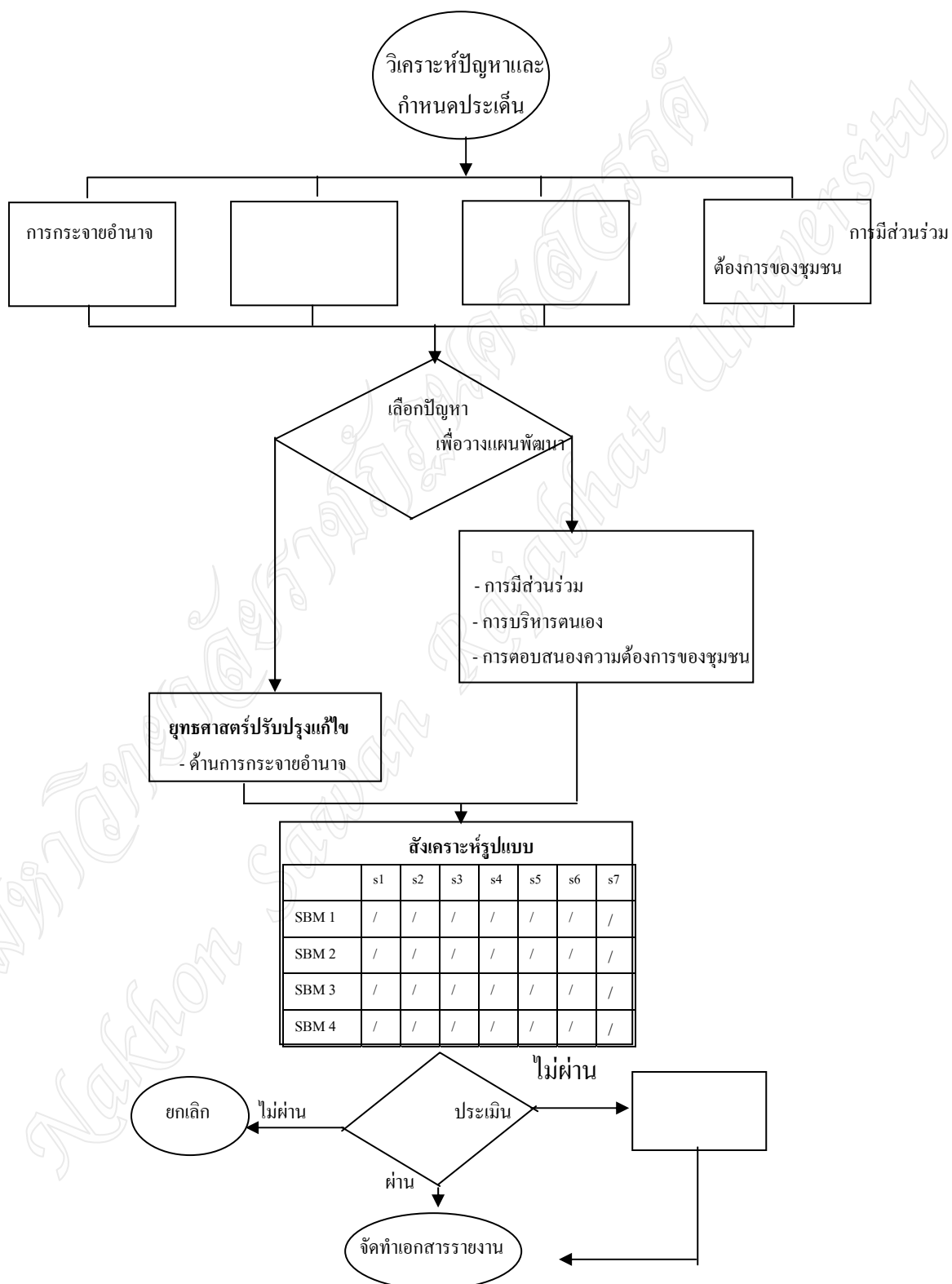
รายการ	แนวทางการดำรงรักษา
ด้านการบริหารตนเอง	1. คณะครูร่วมกันจัดโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนให้เหมาะสม จัดแบ่งสายงานให้ชัดเจน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่าย 2. คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนาแผนกลยุทธ์ ในการดำเนินงานของโรงเรียน 3. ผู้บริหารดำเนินงานบริหารบุคลากรของโรงเรียนให้เหมาะสม บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ 4. ผู้บริหารดำเนินการบริหารงานโดยใช้รูปแบบที่เหมาะสมสามารถดำเนินงานต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5. หัวหน้าแต่ละฝ่ายดำเนินงานตามกระบวนการบริหารอย่างต่อเนื่องเหมาะสม มีการติดตามตรวจสอบและนำผลมาพัฒนาปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง 6. คณะครูทุกคนพัฒนาการดำเนินงานให้มีคุณภาพ ผลงานเด่นชัด 7. คณะครูทุกคนร่วมกันสร้างวัฒนธรรมที่ดีในการทำงาน

ตารางที่ 4.12 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อปัญหาและเสนอแนะแนวทางการดำรงรักษา รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ปรากฏรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

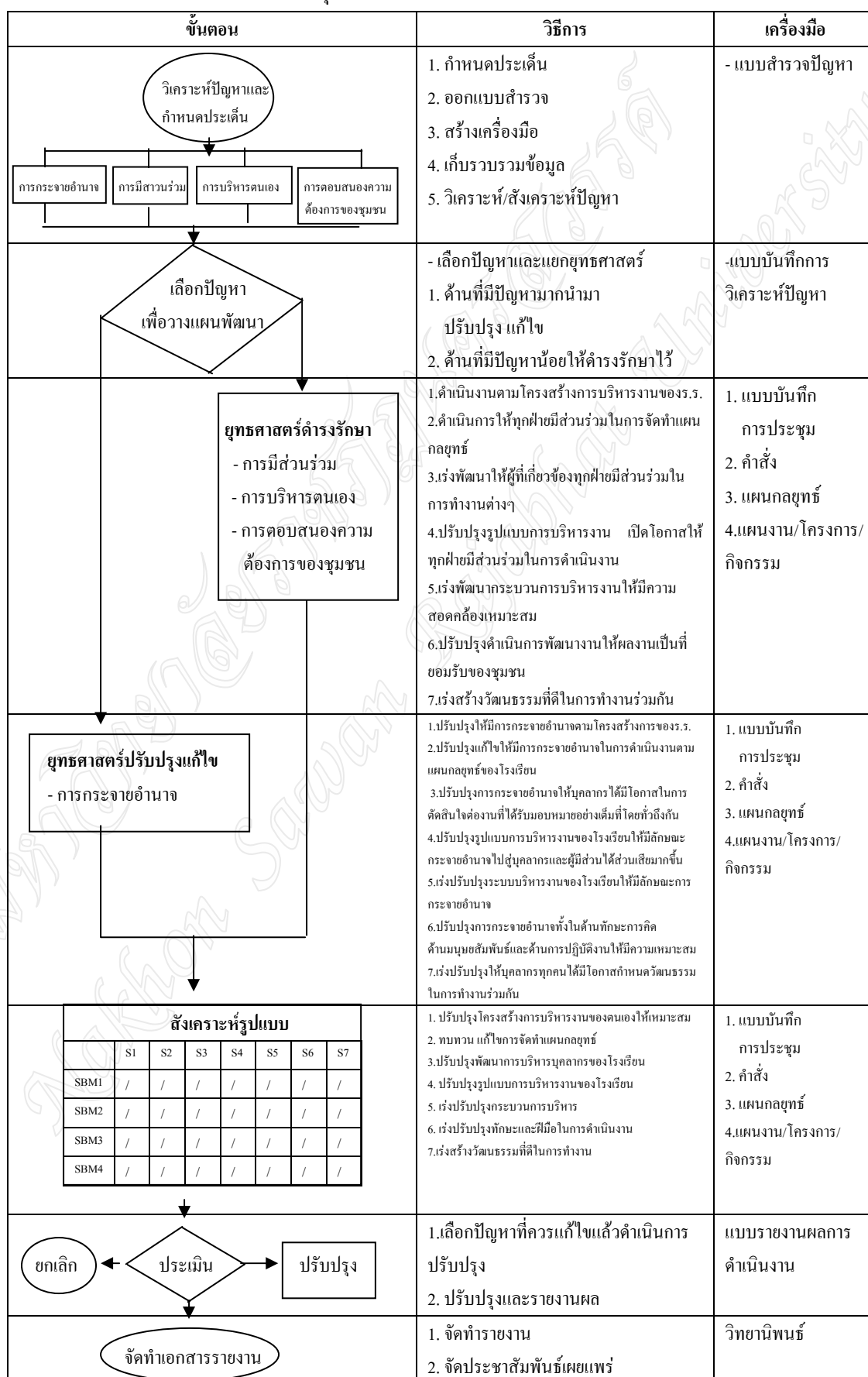
รายการ	แนวทางการดำรงรักษา
ด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน	1. คณะครูร่วมกันจัดโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนตามความต้องการของชุมชน 2. คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกัน จัดทำแผนกลยุทธ์ และดำเนินงานให้บรรลุผลตามแผนกลยุทธ์ที่วางไว้ 3. คณะครูทุกคนปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างเต็มความรู้ความสามารถ ให้เป็นที่พึงพอใจของชุมชน 4. ผู้บริหารพัฒนารูปแบบการบริหารงานของโรงเรียนให้ตอบสนองความต้องการของชุมชน 5. คณะครูร่วมกันดำเนินงานตามระบบการบริหารงานของโรงเรียนให้มีผลผลิตที่ตรงตามความต้องการของชุมชน 6. หัวหน้าแต่ละฝ่ายพัฒนาฝีมือและความชำนาญในการปฏิบัติงานให้เป็นที่พึงพอใจของชุมชน 7. คณะครูทุกคนร่วมกันสร้างวัฒนธรรมการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

จากตารางที่ 4.11 และ 4.12 นำผลการสังเคราะห์รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี นำไปสร้างรูปแบบได้ดังนี้

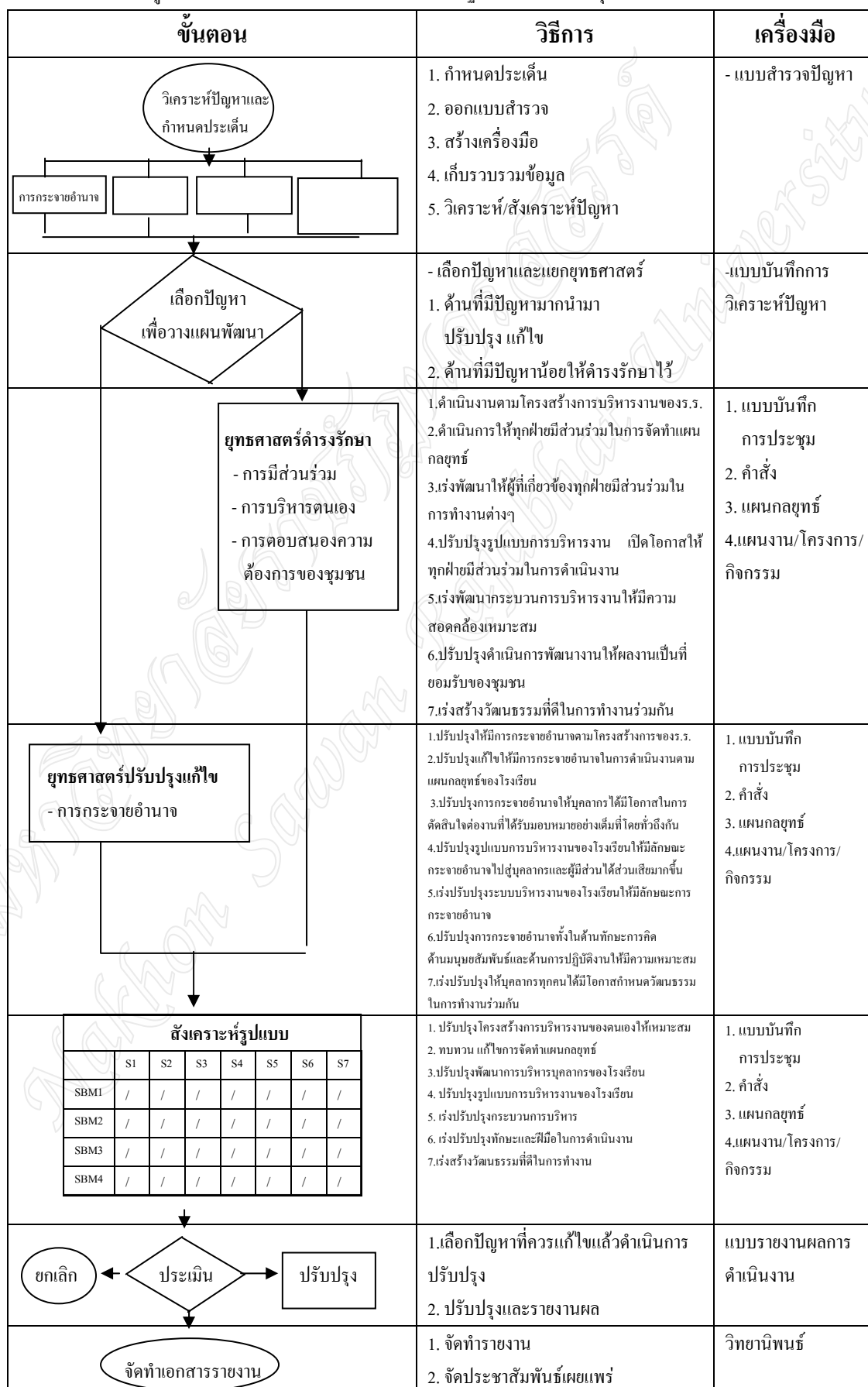
รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนกาฐังวิทยาคม

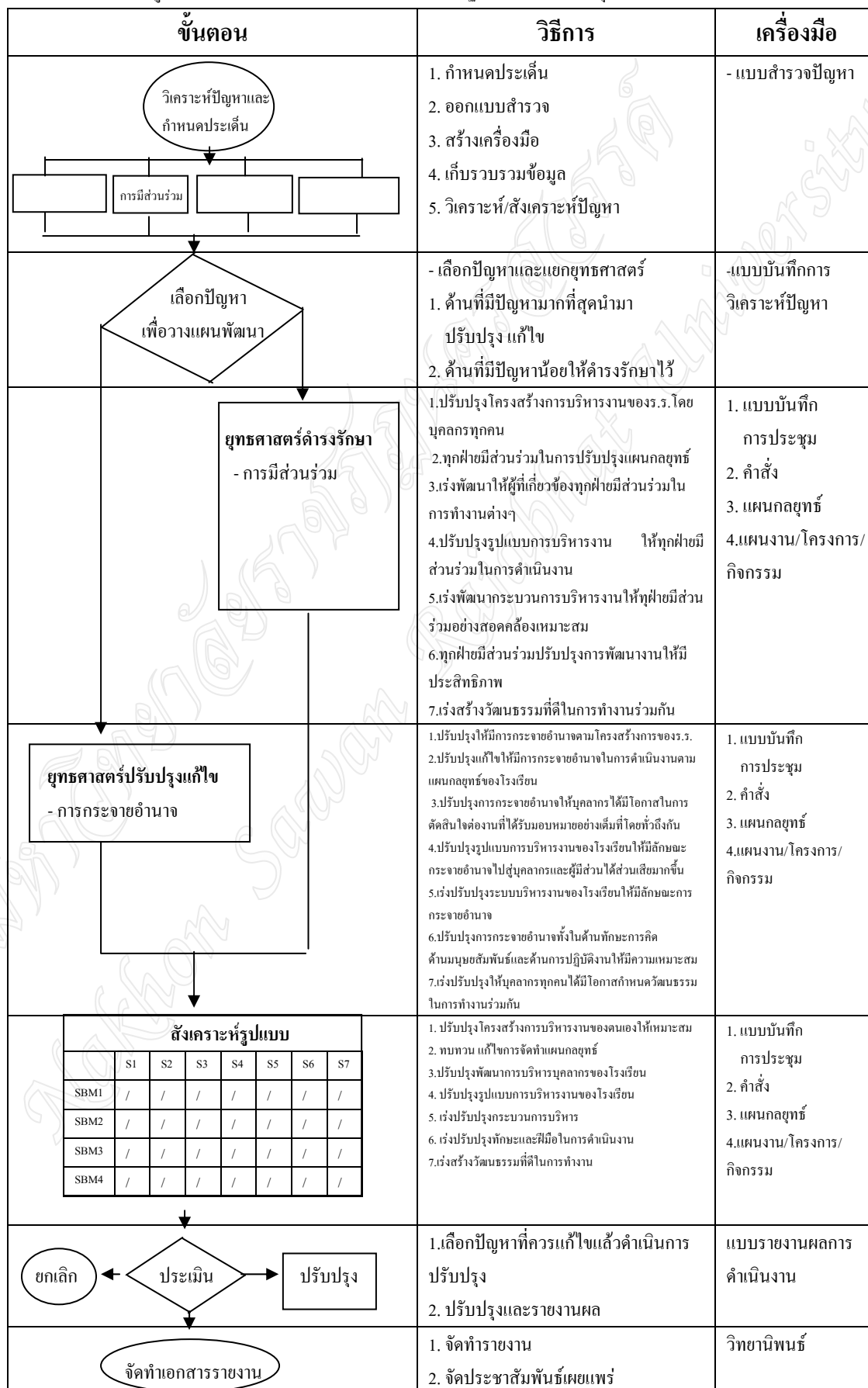
ภาพที่ 4.1 รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการังวิทยาคม อำเภอบ้านไร่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

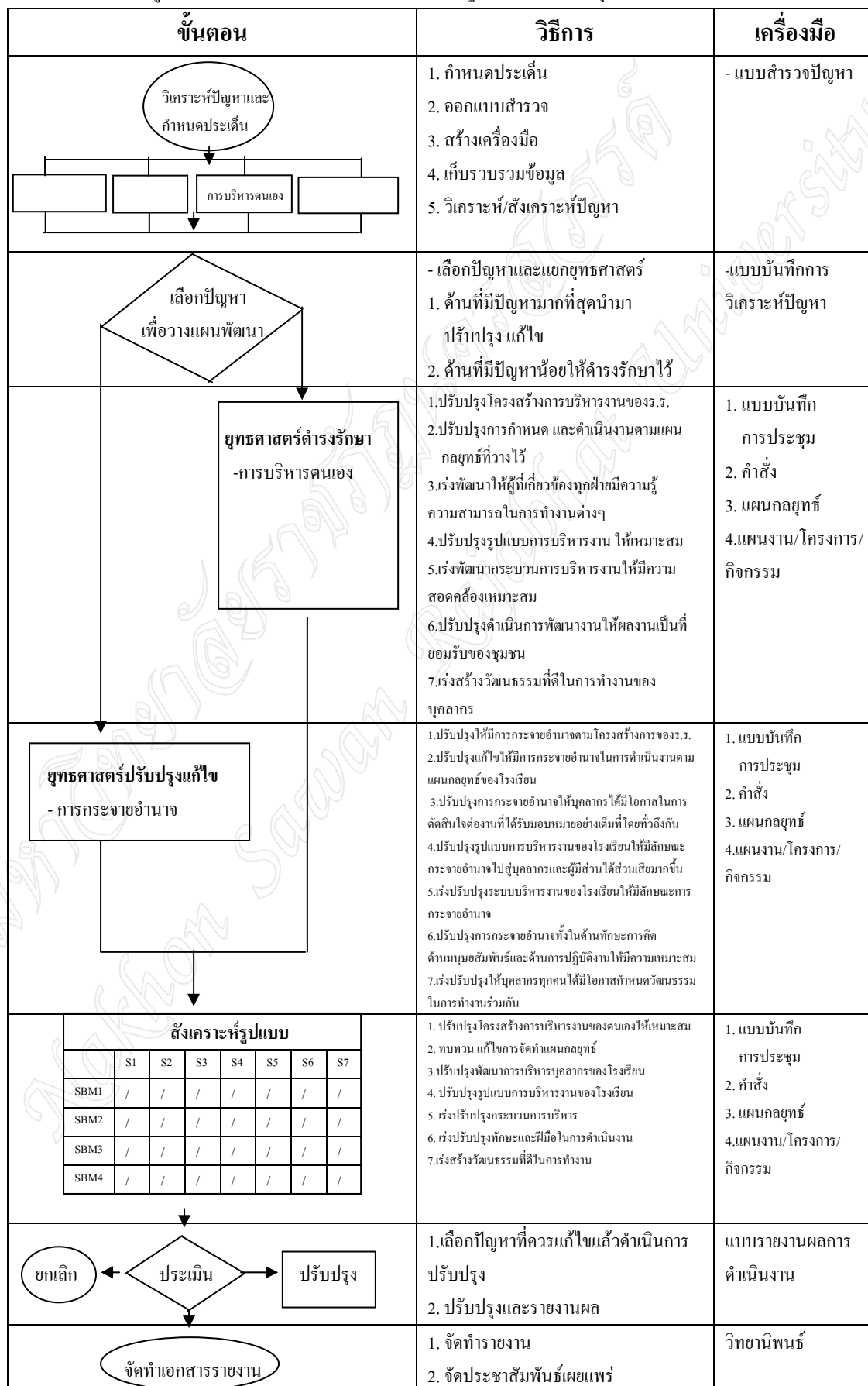
ภาพที่ 4.2 วิเคราะห์รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการังวิทยาคม

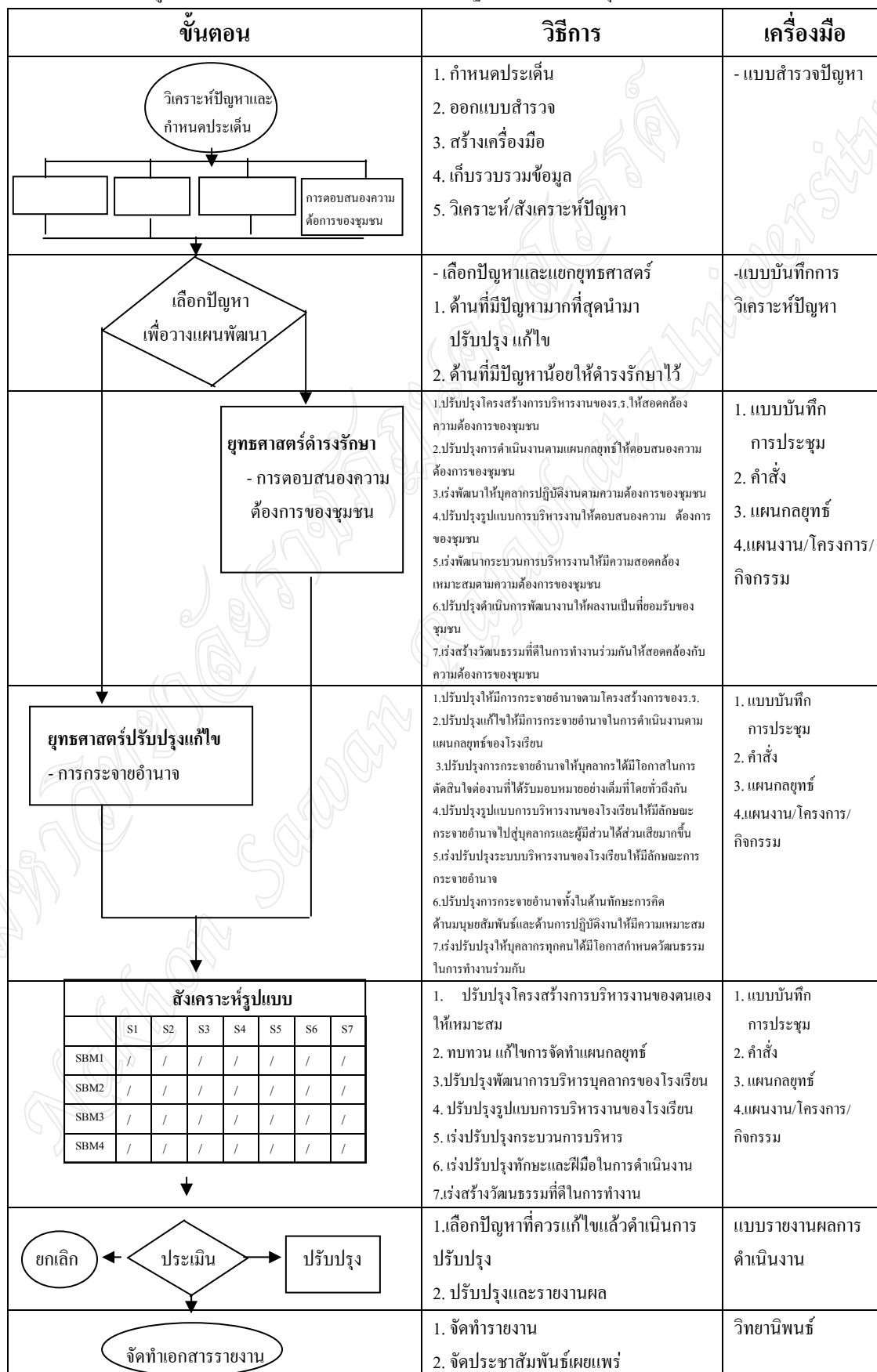
ภาพที่ 4.3 วิเคราะห์รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการังวิทยาคม ด้านการกระจายอำนาจ

ภาพที่ 4.4 วิเคราะห์รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนกาฐังวิทยาคม ด้านการมีส่วนร่วม

ภาพที่ 4.5 วิเคราะห์รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนกาฬวิทยาฯ ด้านการบริหารตนเอง

ภาพที่ 4.6 วิเคราะห์รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการังวิทยาคม ด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

จากภาพที่ 4.1 - 4.6 รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนกาฐัง
วิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดประเด็นปัญหาการบริหารการศึกษาตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียน
เป็นฐานทั้ง 4 ด้าน ออกแบบสำรวจ สร้างเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์
ปัญหา
2. เลือกประเด็นปัญหาเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การปรับปรุงแก้ไขและดำรงรักษา
3. ดำรงรักษาในด้านและการมีส่วนร่วม และด้านการบริหารตนเอง และด้านการตอบสนองความ
ต้องการของชุมชน
4. ปรับปรุงแก้ไขในด้านด้านการกระจายอำนาจ
5. สังเคราะห์รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
6. ประเมินผลด้วยวิธีการปรับปรุงและรายงาน
7. สรุปรายงานผลการโดยการจัดทำเอกสารรายงาน และจัดประชาสัมพันธ์เผยแพร่ บันทึก
มาตรฐานคือวิทยานิพนธ์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอ บ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและ ข้อเสนอแนะต่างๆ ดังต่อไปนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน การุ้งวิทยาคม อำเภอ บ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี
2. เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน การุ้งวิทยาคม อำเภอ บ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอ บ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี จำนวน 600 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอ บ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ได้จากการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ตารางกลุ่ม ตัวอย่างของเครชีและมอร์แกน จำนวน 234 คน

ช่วงที่ 2 ประชากรที่ใช้ในการสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียน เป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอ บ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี จำนวน 7 คน **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน การุ้งวิทยาคม อำเภอ บ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
- ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียน เป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอ บ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้

ช่วงที่ 1 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้วจะดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ แล้วคำนวณค่าร้อยละ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS

ตอนที่ 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า ทำการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติพื้นฐานของข้อคำถามเป็นรายข้อ ซึ่งได้แก่ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ซึ่งนำไปประเมินค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ เป็นเกณฑ์ ในการประเมินค่าเฉลี่ย (สำราญ มีแจ้ง.2544:37) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.00	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด

ช่วงที่ 2 การวิเคราะห์และตั้งเคราะห์เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์การบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยพิจารณาจากระดับปัญหามาประมวลเป็นร่างรูปแบบ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็น โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุญวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุญวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี มาวิเคราะห์ปัญหา ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ช่วงที่ 1 ปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุญวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี โดยภาพรวม พบว่า มีปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกระจายอำนาจ เป็นด้านที่มีปัญหาในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารตนเอง ด้านการบริหารตนเอง และด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน มีปัญหาในระดับน้อย

ช่วงที่ 2 ผลการวิเคราะห์สังเคราะห์รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี โดยนำด้านที่มีปัญหาในระดับมากจัดทำเป็นยุทธศาสตร์ปรับปรุงแก้ไข ส่วนด้านที่มีปัญหาในระดับน้อยจัดทำยุทธศาสตร์ดำรงรักษา

ยุทธศาสตร์ที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ด้านการกระจายอำนาจ

ยุทธศาสตร์ที่ต้องดำรงรักษาไว้ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารตนเอง และด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน

ผู้วิจัยนำผลวิเคราะห์ที่ได้มาจัดทำร่างรูปแบบการแก้ปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน นำเสนอผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสนทนากลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข และปรับปรุงแบบฉบับร่าง แล้วนำมาประมวลแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

สรุปรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มี 7 ขั้นตอน ดังนี้คือ

1. ศึกษาปัญหาจากเอกสารการสำรวจการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ด้วยวิธีการออกแบบสำรวจ สร้างเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ได้ปัญหามันที่มาตรฐานที่ใช้ คือ แบบสำรวจปัญหา
2. เลือกประเด็นปัญหาตามระดับโดยนำด้านที่มีปัญหาในระดับมากมาปรับปรุง แก้ไข ส่วนด้านที่มีปัญหาในระดับน้อยดำรงรักษาไว้โดยคงกิจกรรมเดิมหรือพัฒนาให้ดีขึ้น บันที่มาตรฐานที่ใช้คือ แบบบันทึกการวิเคราะห์ปัญหา
3. ดำรงรักษาในด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารตนเอง และด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน ด้วยวิธีการ ดำเนินการจัดโครงสร้างการบริหารงานของตนเองโดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกำหนด ตามความต้องการของชุมชน ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดและดำเนินงานให้สัมฤทธิ์ผลตามแผนกลยุทธ์ ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานต่างๆ ให้ผลการปฏิบัติงานเป็นที่พึงพอใจของชุมชน ใช้รูปแบบการบริหารงานที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม พัฒนาระบบการบริหารงานให้มีความสอดคล้องเหมาะสม ดำเนินการพัฒนางานให้ผลงานเป็นที่ยอมรับ และสร้างวัฒนธรรมที่ดีในการทำงานร่วมกัน บันที่มาตรฐานคือแบบบันทึกการประชุม

4. ปรับปรุงแก้ไขในด้านการกระจายอำนาจ ด้วยวิธีการ ปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนให้มีการกระจายอำนาจ ปรับปรุงให้มีการกระจายอำนาจในการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ปรับปรุงให้บุคลากรได้มีโอกาสในการตัดสินใจต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่โดยทั่วถึงกัน ปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานให้มีการกระจายอำนาจไปสู่บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากขึ้น ปรับปรุงระบบบริหารงานของโรงเรียนให้มีลักษณะกระจายอำนาจปรับปรุงการกระจายอำนาจทั้งในด้านทักษะการคิด ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านการปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสม เร่งสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนได้กำหนดวัฒนธรรมที่ดีในการทำงานร่วมกัน บันทึกมาตรฐานคือแบบบันทึกการประชุม

5. สร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยนำยุทธศาสตร์ดำรงรักษาและยุทธศาสตร์ปรับปรุงแก้ไขมาดำเนินงานในการบริหารงานบันทึกมาตรฐานคือแบบบันทึกการประชุม

6. ประเมินผลด้วยวิธีการปรับปรุงและรายงานผล โดยใช้แบบประเมิน เลือกปัญหาที่ควรแก้ไขแล้วดำเนินการปรับปรุงจัดทำในขั้นตอนย่อยอีกครั้ง บันทึกมาตรฐานคือรายงานผลการดำเนินงานบันทึกมาตรฐานที่ใช้คือ แบบรายงานผลการดำเนินงาน

7. สรุปรายงานผลการโดยการจัดทำเอกสารรายงาน และจัดประชาสัมพันธ์เผยแพร่ บันทึกมาตรฐานคือวิทยานิพนธ์

อภิปรายผลการวิจัย

ช่วงที่ 1 จากการศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุญวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี แยกอภิปรายในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการกระจายอำนาจ มีปัญหาในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักการสำคัญของการนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาใช้นั้นคือหลักการกระจายอำนาจ แต่ในการดำเนินงานในสภาพจริงในปัจจุบันสถานศึกษายังได้รับการกระจายอำนาจไม่เต็มรูปแบบนักดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของออกเดน และโฮลเตอร์ (1995) ที่พบว่าเงื่อนไขที่จะทำให้เกิดการปฏิรูปโรงเรียนโดยใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คือ บุคลากรของโรงเรียนต้องมีอำนาจอย่างแท้จริงในการบริหารจัดการงบประมาณการจัดการบุคลากร และการพัฒนาหลักสูตร และนอกจากนี้ปัญหาอาจเกิดจากความรู้ความเข้าใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจากการศึกษาของศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ที่พบว่า การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษายังมีน้อยเพราะมี

ข้อจำกัดเนื่องจากขาดความรู้ในการจัดการศึกษาและจากการศึกษาของพจนาน เทียนธาดา (2543) และพูลศรี ไม้ทอง (2543) ที่พบว่า ชุมชนยังไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร เพราะมีการกีดมาก โรงเรียนกับชุมชนมีเวลาว่างไม่ตรงกัน บางเรื่องชุมชนเห็นว่า เป็นหน้าที่ของโรงเรียน และ แนวนโยบายของโรงเรียนไม่เอื้อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และจากการศึกษาของสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์(2542) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นจากการกระจายอำนาจนั้นอาจมาจากการไม่ได้รับยอมรับในด้าน ความรู้ความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง ซึ่งข้อค้นพบเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า ความรู้และความเข้าใจในเรื่องของการจัดศึกษา และความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกฝ่ายต้องเร่งพัฒนา

2.ด้านการมีส่วนร่วม มีปัญหาในระดับน้อยทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติพุทธศักราช 2542 ในมาตรา 39 และ มาตรา 40 ซึ่งเน้นเรื่องการกระจายอำนาจในการ จัดการศึกษา และเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ทำให้ทุกฝ่ายเริ่มต้นตัว เห็นความสำคัญ และมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานต่างๆ มาก พอสมควร ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ วีระพงษ์ เดชนบุญ และคณะ(2540) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ขององค์กรบริหารส่วนตำบล เขตการศึกษา 10 ที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำองค์กรบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมในการเห็น ประโยชน์ของการศึกษาอยู่ในระดับมาก ด้านการมีความรู้เรื่องการศึกษา การมีส่วนร่วมจัด การศึกษาและความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุดสวาท ยังแจ่ม และคณะ(2541) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการมีส่วนร่วมในการ บริหารของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครสวรรค์ ตามทฤษฎีของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารของ คณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ โดยรวม ทั้ง 3 กลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มผู้บริหาร/ครูอยู่ ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทุกฝ่ายมี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารและให้ความสำคัญในบทบาทและหน้าที่ ของตน

3. ด้านการบริหารตนเอง มีปัญหาในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกระจายอำนาจและ การมีส่วนร่วมได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และแก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ที่เน้นเรื่องการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วม โดยมีการ

จัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้มีเอกภาพเชิงนโยบายและความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา สถานศึกษามีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ มีสถานะเป็นนิติบุคคล มีกรอบภารกิจที่ชัดเจนในโครงสร้างการบริหารงาน (กระทรวงศึกษาธิการ.2546:6-9) สถานศึกษาสามารถดำเนินงานและตัดสินใจในเรื่องต่างๆได้เอง ทำให้หน่วยงานมีความคล่องตัวสูง จึงทำให้การดำเนินงาน มีแนวทาง มีการกำหนดขอบข่ายในการดำเนินงานที่ชัดเจน ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของธีรวัฒน์ หมูวิเศษ (2538) ที่ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาตามธรรมชาติของสถานศึกษา 8 ที่พบว่า ในด้านรูปแบบของการบริหารนโยบายและแผน ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการกระจายอำนาจไปสู่ส่วนภูมิภาคและกำหนดขอบข่ายให้ชัดเจน รวมถึงการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักราษ ฟ้าขาว (2540) ที่ได้วิจัยเรื่องการปฏิรูปการบริหารการศึกษาตามธรรมชาติของกรรมการสถานศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรมของจังหวัดน่าน พบว่าเป็นเอกภาพในการบริหารการศึกษา คณะกรรมการส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีหน่วยงานหลักเพียงหน่วยงานเดียวและปรับปรุงระบบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ปรับปรุงกฎหมายทางการศึกษา กำหนดโครงสร้างทางการศึกษาให้ชัดเจน รัฐควรสนับสนุนงบประมาณให้มากขึ้น ควรแยกงานด้านการศึกษาออกจากงานด้านการศาสนาและวัฒนธรรม และควรให้องค์กรบริหารเป็นนิติบุคคลวิภ จันทรา (2540) ที่ได้วิจัยเรื่องการบริหารโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่า ปัจจัยที่เป็นปัญหาด้านการวางแผน คือควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน ซึ่งการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมวางแผนจะทำให้ทราบถึงข้อมูลและความต้องการของชุมชน และสามารถดำเนินการได้ตรงความต้องการของชุมชน และนอกจากนี้การได้รับความร่วมมือจากบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาซึ่งช่วยให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการตนเองได้อย่างประสบความสำเร็จ

4. ด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน มีปัญหาในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ โดยให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และมีการดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาทำให้โรงเรียนได้รับทราบข้อมูล และความต้องการของชุมชนส่งผลให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานให้สนองตอบความต้องการของชุมชนได้ และนอกจากนี้การได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานจะทำให้ชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน และร่วมแรงร่วมใจในการพัฒนาโรงเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรพล โชคอำนวย (2531) ที่ได้วิจัยเรื่องการศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาการศึกษาระดับประถมศึกษา อำเภอศรีราชาและอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของ

โรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความเห็นของชุมชนต่อโรงเรียนในการดำเนินงานต่างๆ ส่วนใหญ่พึงพอใจ จินฉัตร สัยศรี(2545) ได้วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของคณะกรรมการโรงเรียนที่มีข้อเสนอแนะว่า ควรให้กรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดกรอบของเนื้อหาในการอบรมจึงจะทำให้การอบรมเป็นไปตามความต้องการและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสตรีบลิ่ง (1992) ที่วิจัยเรื่อง การริเริ่มนำการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาใช้ในโรงเรียน พบว่า ครูและผู้บริหารมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน การที่ผู้ปกครองกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารทำให้ผู้ปกครองร่วมมือมากขึ้นในการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้มากขึ้น ซึ่งจากงานวิจัยจะเห็นได้ว่าการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการดำเนินงานจะสามารถทำให้การจัดการศึกษาสามารถดำเนินการได้ตรงตามความต้องการของชุมชนและมีประสิทธิภาพ และจากงานวิจัยของวิภจันทรา (2540) ที่ได้วิจัยเรื่อง การบริหารโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารโครงการมากที่สุด ได้แก่ บุคลากรเข้าใจบทบาทและหน้าที่ การวางแผน การจัดองค์การ การงบประมาณ การประสานงาน มีความสอดคล้องและของโรงเรียนสัมพันธ์กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัจจัยที่เป็นปัญหามากที่สุดจะเกี่ยวข้องกับด้านงบประมาณที่ได้รับ และหน่วยมีการนิเทศกำกับติดตามไม่ต่อเนื่อง ด้านการวางแผนพบว่าควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน จากการสัมภาษณ์ผู้นำหมู่บ้านพบว่าส่วนใหญ่ไม่ทราบนโยบายและแผนงานโครงการที่มีต่อชุมชน ชุมชนควรมีส่วนร่วมและให้ความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ และดำเนินการให้จริงจึงสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สรุปแล้วการดำเนินงานที่ผู้มีความต้องการหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานจะช่วยให้สามารถทราบข้อมูลและความต้องการที่แท้จริงและโรงเรียนก็จะสามารถดำเนินงานได้ตรงตามความต้องการของชุมชน

ช่วงที่ 2 จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ นำมาประมวลสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี มีกระบวนการดังนี้

1. กำหนดประเด็นตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานใน 4 ประเด็น และตามหลักการบริหารการศึกษาตามโครงสร้าง 7 ประเด็น ผู้วิจัยได้กำหนดจากทฤษฎีการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศและหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งกล่าวไว้ ดังนี้

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุ

เป้าหมายจะต้องมีการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติในหมวด 5 มาตรา 39 และมาตรา40 ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งมีหลัก สำคัญ 4 ประการ คือหลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการบริหารตนเอง และ หลักการตอบสนองความต้องการของชุมชน ซึ่งจากงานวิจัยของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์(2542) ได้ วิจัยเรื่อง การบริหารและการจัดการศึกษาไทย พบว่า การกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา ไทยในด้านนิติ ควบกระจายทั้งในแนวดิ่ง(ในหน่วยงาน) และในแนวนอน (ระหว่างหน่วยงานใน ระดับเดียวกัน) และในการบริหารการศึกษาที่ดีต้องมีระบบการบริหารที่ดีและมีประสิทธิภาพตรง ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฟองจันทร์ สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา (2539) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการปรับปรุงโครงสร้างของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อนำไปสู่ ความเป็นเลิศทางวิชาการ พบว่า โครงสร้างของมหาวิทยาลัยในระบบราชการเป็นปัญหาและ อุปสรรคต่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ทั้งทางด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการเงิน และด้านวิชาการ เนื่องจากระบบราชการมีระเบียบกฎเกณฑ์และขั้นตอนในการปฏิบัติมาก มีสาย การบังคับบัญชาที่ยาว และเพราะเป็นระบบที่รวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลาง ดังนั้นโครงการของ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการ(ออกจากระบบ) แต่เป็นนิติบุคคล ภายใต้การ กำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย บุคลากรมีฐานะเป็นพนักงานของรัฐ มีระบบการเงินที่คล่องตัว ตรวจสอบได้ โดยการได้รับจัดสรรงบประมาณในรูปเงินก้อน เน้นการตัดสินใจในการวินิจฉัยสั่ง การและสิ้นสุดที่ระดับสภามหาวิทยาลัย และการบริหารจัดการด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นโครงสร้างที่ เหมาะสมที่สามารถพัฒนามหาวิทยาลัยไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการได้ดีซึ่งระบบการจัดการศึกษา ที่ดีต้องอาศัยกระบวนการบริหารที่ดี สามารถจัดการให้องค์การขับเคลื่อนไปได้อย่างมีคุณภาพและ บรรลุเป้าหมายขององค์กร การบริหารงานตามโครงสร้าง 7S ซึ่งประกอบด้วย โครงสร้าง กลยุทธ์ บุคลากร รูปแบบการบริหาร ระบบและวิธีการ ที่โรงเรียนสามารถนำมาใช้เป็นหลักในการบริหาร โรงเรียนเพื่อความเป็นเลิศได้ เมื่อได้กรอบภารกิจแล้ว จึงออกแบบสำรวจ จัดทำเครื่องมือเก็บ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหา ตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

4 ประการและหลักการบริหารเพื่อความเป็นเลิศ 7 ประการ

2. การเลือกประเด็น ยุทธศาสตร์การปรับปรุงและดำรงรักษา ในขั้นตอนนี้เมื่อได้รับข้อมูล ปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกลับคืนมาตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียน เป็นฐาน 4 ประการ และหลักการบริหารเพื่อความเป็นเลิศ 7 ประการแล้ว จึงนำเข้าสู่กระบวนการ ตัดสินใจเลือกประเด็นที่มีปัญหามากเพื่อนำไปสู่กระบวนการปรับปรุง และประเด็นที่มีปัญหาน้อย เพื่อนำไปสู่กระบวนการดำรงรักษา การดำเนินการในขั้นตอนนี้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจากทุก

ฝ่ายร่วมประชุม อภิปราย วิเคราะห์ปัญหา เสนอแนวคิด ออกความเห็น และลงความเห็น เพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้องแม่นยำโดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เพื่อความมีประสิทธิภาพของการบริหารองค์การ และอนาคตที่ดีขององค์การ (กริฟฟิธส์.1959,อ้างถึงในจันทราณี สวจนนาม.2545)ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนา ปทุมเทศวิวัฒน์ (2536) ที่ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่าผู้บริหารสตรีส่วนใหญ่ใช้วิธีร่วมประชุมปรึกษากับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วร่วมกันตัดสินใจ โดยยึดความเห็นของกลุ่มเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดยา จันทพลาบูรณ์ (2536) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ และพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ผู้บริหารมีแบบพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการมากที่สุด ในแบบที่ 5 คือมีการประชุมปรึกษาหารือ อภิปรายปัญหา ประเมินร่วมทางเลือกกับผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วทำการตัดสินใจร่วมกัน และ และจากการศึกษาของขวัญจิตต์ โกมุตแดง (2538) ที่ได้วิจัยเรื่องการศึกษาค่านิยมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 พบว่า ระดับค่านิยมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ 9 ตัวแปรอยู่ในระดับสูงทุกด้าน ได้แก่ อันดับที่ 1 คือความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม อันดับที่ 2 การยอมรับความเปลี่ยนแปลง และอันดับที่ 3 คือการยอมรับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในการใช้กระบวนการในการตัดสินใจในการบริหารนั้นนอกจากจะใช้หลักการตัดสินใจที่มีกระบวนการที่ถูกต้องแล้ว ยังใช้หลักการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย

3. ดำรงรักษาด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารตนเอง และด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน ในขั้นตอนนี้ดำเนินการโดยให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน ดำเนินการปรับปรุงการบริหารงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาบุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานและ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน สร้างความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของชุมชน และให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการศึกษาและพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาโรงเรียน รวมทั้งพัฒนาครูให้มีความรู้ มีศักยภาพพร้อมที่จะร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนซึ่งให้มากขึ้น เพราะทุกฝ่ายมีความตั้งใจและพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาโรงเรียนให้มีความเจริญก้าวหน้าอยู่แล้ว ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ นิรันดร์ เกษรสุริยวงศ์ และคณะ (2541) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอถานสัก จังหวัดอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่าสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอถานสัก จังหวัดอุทัยธานี โดยภาพรวมมีสภาพการมีส่วนร่วมในการจัด

การศึกษาอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทุกฝ่ายให้ความสำคัญของการศึกษา และมีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสนอง เครือมาก (2540) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสว่างแดนดิน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพทั่วไปของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาส่วนมากคณะครูในโรงเรียนเป็นผู้คัดเลือก 2) โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดประชุมคณะกรรมการโรงเรียนเพียงปีละ 2 ครั้ง และเรื่องที่นำมาพิจารณาปรึกษาหารือหรือขอความเห็นส่วนใหญ่เป็นเรื่องงานอาคารสถานที่มากที่สุด 3) คณะกรรมการโรงเรียนมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และมีส่วนร่วมกับโรงเรียนได้อย่างน่าพอใจ 4) ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่พบว่ามีอุปสรรคในทุกด้านอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์ศรี ภักดีวงศ์ (2538) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากในทุกๆ ด้าน ตั้งแต่ด้านการวางแผน กำหนดนโยบาย การปฏิบัติงาน การร่วมประเมิน ติดตามการดำเนินงาน โครงการและกิจกรรมของโรงเรียน มีการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการศึกษา

4. ปรับปรุงด้านการกระจายอำนาจ ในขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินงานตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 39 ที่ระบุว่า “ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และในมาตรา 9 (2) ระบุว่า “มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ดังนั้นเพื่อเป็นการตอบสนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 การนำหลักการกระจายอำนาจ มาใช้ในการบริหารโรงเรียน จึงจะทำให้ทุกฝ่ายได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการดำเนินงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ และส่งผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรวัฒน์ หมูวิเศษ (2538) ที่ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาตามทฤษฎีของนักบริหารการศึกษา เขตการศึกษา 8 ที่พบว่า ในด้านรูปแบบของการบริหารนโยบายและแผน ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการกระจายอำนาจไปสู่ส่วนภูมิภาคและกำหนดขอบข่ายให้ชัดเจน รวมถึงการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักราษ ฟ้าขาว (2540) ที่ได้วิจัยเรื่องการปฏิรูปการบริหารการศึกษาตามทฤษฎีของกรมการสถานศึกษา การศาสนา และ

วัฒนธรรมของจังหวัดน่าน พบว่าความเป็นเอกภาพในการบริหารการศึกษา คณะกรรมการส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีหน่วยงานหลักเพียงหน่วยงานเดียว และปรับปรุงระบบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ปรับปรุงกฎหมายทางการศึกษา กำหนดโครงสร้างทางการศึกษาให้ชัดเจน รัฐควรสนับสนุนงบประมาณให้มากขึ้น ควรแยกงานด้านการศึกษาออกจากงานด้านการศาสนาและวัฒนธรรม และควรให้องค์กรบริหารเป็นนิติบุคคล เพื่อที่การดำเนินงานต่างๆ จะได้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเร่งดำเนินการปรับปรุงการบริหารงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพซึ่งจากงานวิจัยของสมาน ศรีธรรม (2542) ที่ได้วิจัยเรื่องการนำนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการไปปฏิบัติ: กรณีศึกษา โรงเรียนปฏิรูปการศึกษาการศึกษา อำเภอบ้านดง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่พบว่า ด้านการปฏิรูปหลักสูตรศึกษาของครูและท้องถิ่นยังมีไม่มากนัก ชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นน้อย และที่สำคัญโรงเรียนยังขาดข้อมูลและความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง และจากงานวิจัยของสำราญ หาญประเสริฐ (2544) ที่ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัญหาสำคัญของการมีส่วนร่วมคือ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่รู้หน้าที่ดีพอ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการศึกษา ซึ่งส่งผลให้มีส่วนร่วมน้อย ทำให้การดำเนินงานที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร ดังนั้นการที่โรงเรียนจะสามารถบริการตนเองได้อย่างประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นต้องมีการสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบอย่างถ่องแท้ และพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถให้เพียงพอ เพื่อให้สามารถบริการตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาประมวลสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน และสัมพันธ์กับกระบวนการบริหารที่ฟาโยล (Fayol, อ้างถึงในสมคิด บางโม.2539:40) กล่าวไว้ 5 อย่าง คือ การวางแผน การจัดหน่วยงาน การสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม เมื่อนำมาประมวลเป็นรูปแบบ พบว่า รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุญวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

5.1ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของตนเองให้เหมาะสม โดยคณะกรรมการร่วมกันจัดโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน มีการกระจายอำนาจโดยจัดแบ่งสายงานให้ชัดเจนตามความสามารถของแต่ละคน เพื่อให้สามารถดำเนินงานต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 ทบทวน แก้ไขการจัดทำแผนกลยุทธ์ ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความตระหนัก และมีความรู้ ความเข้าใจ และร่วมกันจัดทำแผนกลยุทธ์ และการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์

5.3 ปรับปรุงพัฒนาการบริหารบุคลากรของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จัดหาสวัสดิการ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน รวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงาน มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน

5.4 ปรับรูปแบบการบริหารงานของโรงเรียน โดยใช้หลักประชาธิปไตย และเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ

5.5 เร่งปรับปรุงกระบวนการบริหารให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกัน โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และตัดสินใจในการดำเนินงาน จัดเตรียมจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงานต่างๆ ให้พร้อม ใช้กระบวนการบริหาร และการนิเทศติดตามงานที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

5.6 เร่งปรับปรุงทักษะและฝีมือในการดำเนินงาน โดยการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในงานที่รับผิดชอบ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.7 เร่งสร้างวัฒนธรรมที่ดีในการทำงาน โดยการสร้างความตระหนักและให้บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันกำหนดและสร้างวัฒนธรรมที่ดีในการทำงาน

6. การประเมินผล ในขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ซึ่งตามกระบวนการบริหารของกลุ่มคุณภาพ 4 ขั้นตอน queเรียกว่าวงจรเดมมิง (PDCA) นั้นในขั้นตอนของการตรวจสอบว่าผลของการดำเนินงานเป็นเช่นไร มีปัญหาและอุปสรรคอะไรและจะดำเนินการแก้ไขได้อย่างไร ดังเช่นงานวิจัยของเจตน์ วิ่งไชยเรืองศรี (2545) ที่ได้วิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการนิเทศการนิเทศภายในของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา พบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหาร จะมีกระบวนการที่ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผน เพื่อให้เกิดความคิดที่หลากหลายในการแก้ปัญหาและความต้องการ คือ การวางแผนร่วมกัน (Plan)ว่าจะต้องทำอะไร แต่งตั้งคณะกรรมการ (Do) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผล (Check) และร่วมมือแก้ไขข้อบกพร่อง (Action) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามกระบวนการบริหารของเดมมิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาศ รอดภัย (2545) ที่ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารตามธรรมเนียมโรงเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่สนับสนุนว่าส่วนใหญ่โรงเรียนบริหารธรรมเนียมโรงเรียน โดยใช้กระบวนการบริหารคุณภาพวงจร

เดมมิ่ง(PDCA) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน(Plan) การดำเนินงานตามแผน(Do) การตรวจสอบ(Check) และการปรับปรุง(Action) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

7. การรายงานผลในขั้นตอนนี้ดำเนินการสรุปรายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงความก้าวหน้าหรือผลของการดำเนินงาน ดังจะเห็นได้จากหลักการบริหารของ กุลิกและเออร์วิค (Gulick and Urwick. 1973:13, อ้างถึงใน จันทราณี สงวนนาม. 2545:21) ที่เรียกว่า“POSDCoRB” ที่ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร(Organizing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ หาญประเสริฐ (2544) ที่ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ที่เมื่อได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเสร็จสิ้นแล้วได้ดำเนินการรายงานผลการศึกษา โดยการจัดทำในรูปของวิทยานิพนธ์

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ควรส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอย่างถ่องแท้และเป็นพี่เลี้ยงติดตามแนะนำการดำเนินให้มีประสิทธิภาพ
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการศึกษา และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดแนวทางที่เอื้อต่อการนำหลักการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาใช้ให้เกิดผลสำเร็จ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาของผู้บริหารในเพศ และอายุ และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Rajabhat University